

«Людина, яка поважає себе, має знати не тільки історію своєї нації в цілому, а й історію тих маленьких фрагментів, з яких складається велика розповідь про свій народ...»

(«Стрийська Бастілія», М. Мандрик).

Ці слова з твору Михайла Мандрика про стрийську тюрму, яка з 1939 по 1941 роки була в'язницею НКВС, недаремно взяті за епіграф. Її мури й ґрати – це те, що бачив в останні години, а може і хвилини, свого недовгого життя герой нашої розповіді. Герой з великої літери: добитись певного положення і залишитись справжнім українцем в умовах довоєнної Польщі було неабияким героїзмом. Мова йтиме про адвоката, голову Жидачівської повітової філії «Просвіта» Михайла Юрківа.

У 20-30-х роках ХХ століття Польща повністю контролювала українські території, які в той час входили до її складу. Дискримінація українського населення поширювалася на всі сфери життя. У місцеві органи самоврядування обиралися лише поляки, польська мова витісняла українську, закривалися українські школи, на роботу брали лише поляків, що спричиняло масове безробіття українського населення. Така політика призвела до того, що у 30 х роках 70 відсотків українського населення були неписьменні або малописьменні. Національні утиски доповнювались соціально-економічним гнобленням.

Галичани досить часто, щоб вивчитись чи зайняти якусь кращу посаду, свої українські імена і прізвища змінювали на польські, траплялось, приймали римо-католицьку віру й ставали за документами поляками.

Однак були й такі, хто чинив опір дискримінаційній політиці польської влади. Свідомі українці протистояли іноземному впливу, формуючи мережі українських кооперативів, утворенням кредитних спілок, сільських споживчих і торгових товариств, молочних кооперативів. З метою підняття культурно-освітнього рівня населення створювалось багато культурно-просвітницьких українських організацій, серед яких велике місце належить товариству «Просвіта» та його дочірнім організаціям.

Саме в такий час у 1930 році до повітового містечка Жидачів прибув доктор адвокат Михайло Петрович Юрків, який у цьому ж році був обраний головою повітової філії «Просвіта», головою наглядової ради «Маслосоюз» та належав до всіх українських організацій з «Церковним Братством» включно.

Михайло Юрків, син Петра, народився 16 жовтня 1887 року в с. Добринів Рогатинського повіту в сім'ї вїта, заможного селянина Петра Юрківа (1862–1902 рр.) та Марії Юрків з роду Мельник (1868–1906 рр.). Сім'я виховувала семеро дітей. Михайло був найстаршим. Коли він успішно закінчив сільську школу, батьки вирішили дати найстаршому синові добру освіту. Михайло навчався в українській академічній гімназії у Львові, а після її закінчення 3 червня 1909 р. вступив у Львівський університет на юридичний факультет.

Під час Першої світової війни Михайло Юрків служив у австрійській армії, а згодом в Українській Галицькій Армії у чині сотника. Належав до супроводу генерала – четаря Мирона Тарнавського, а після передачі Галичини полякам був інтернований в Тухолі – таборі для військовополонених на півночі Польщі. Супроводжував генерала М. Тарнавського в полон як його ад'ютант.

Після звільнення почав адвокатську практику. З 9 травня 1918 р. до 8 листопада 1918 р. проходив уставову судову практику кандидата адвокатури, з 24 листопада 1921 р. до 1 вересня 1922 року – практику як кандидат адвокатури в канцелярії адвоката крайового в Рогатині доктора Семена Гладкого, яку пройшов з «дуже добрим успіхом» (характеристика адвоката).

5 травня 1923 року одержав Свідоцтво приналежності, де засвідчується факт закінчення факультету права Михайлом Юрківим.

У 1922 році у с. Ляшки Горішні-Долішні біля Ходорова молодий правник одружився з Ганною. Вона була дочкою українського греко-католицького священника пароха отця Володимира Андрухівця.

7 грудня 1923 року у Михайла та Ганни народилася донечка, яку в сподіванні на її добру долю назвали Надією.

У 1923-24 рр. Михайло Юрків продовжував свою професійну освіту. Зокрема проходив судову практику в повітових судах та окружному суді м. Львова, про що 11 червня 1924 р. одержав Посвідчення Апеляційного Суду у Львові. З липня 1924 р. здав перший екзамен з метою одержання ступеня доктора права – «з права цивільного і карного, практики судової, цивільної та карної, а також права торгового та вексельного», та був визнаний «za zdolnego» (здібного).

З 15 серпня 1924 р. по 1 березня 1925 року проходив практику як кандидат адвокатури у адвоката і обер-офіцера в Ходорові доктора Германа Маргуліса і закінчив її з добрим результатом. А 2 березня 1925 року почав роботу в канцелярії доктора адвоката Корнила Трояна (посла до польського сейму).

24 жовтня 1925 р. з метою одержання ступеня доктора, Михайло Юрків здав другий екзамен – «з права римського, костельного, польського та західноєвропейського», і був визнаний «jednoglosnie za zdolnego» (одноголосно за здібного) з відзначенням особливих знань з історії права польського та права західноєвропейського.

28 лютого 1927 р. здав третій екзамен з метою одержання ступеня доктора права – «з

економії політичної, з права державного загального та польського, науки адміністрації та польського права адміністративного» з оцінкою – визнаний «jednoglosnie za uzdolnionego» (одноголосно признаний здібним). А 29 липня 1927 р. одержав ступінь доктора права та Диплом доктора права.

До 2 липня 1930 року працював у канцелярії адвоката доктора Артура Редіша у Ходорові. За деякий час доктор оцінив його здобутки у всіх галузях адвокатської практики (за заключенням А. Редіша).

У 1930 р. д-р М. Юрків звертається до президії Апеляційного Суду у Львові про допуск до адвокатського (апеляційного) іспиту на місяць червень українською мовою, на що одержав відповідь, що це прохання відхиляється як таке, що внесене на невластивій мові.

В 1930 р. д-р М. Юрків відкрив адвокатську канцелярію в м. Жидачеві, куди з сімейством переїхав з Ходорова. Доктор М. Юрків з сім'єю та овдоволю тещею Емілією Андрухів замешкав на другому поверсі Народного дому у помешканні, наданому українською громадою міста.

25 вересня 1931 року в сім'ї д-ра Юркова народився молодший син Богдан.

